

'veel gestelde vragen en antwoorden' rond loonruimteakkoord/eenmalige extra uitkering

Datum 29-9-2016
Ons kenmerk 16.10672/DK/DvL

Vervangt Veel gestelde vragen met antwoorden rond vertaling loonruimteakkoord d.d. 3-8-2016 (NFU-16.8912)

1. Waarom geven de umc's hun medewerkers eind 2016 een eenmalige extra loonuitkering?

Over het jaar 2016 kwam voor umc's extra loonruimte beschikbaar die nog niet bekend was bij de afsluiting van de Cao umc 2015-2017. Deze extra loonruimte kwam voort uit twee meevallers die samenhangen met door werkgevers verschuldigde pensioenpremies:

- Het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) verlaagde per 1 januari 2016 de werkgeverspensioenpremies;
- Voor 2016 kregen de umc's een vergoeding van de rijksoverheid in het kader van een 'loonruimteakkoord' tussen het Rijk, een aantal vakbonden en ambtenarenwerkgevers (niet umc's).

Door middel van deze eenmalige extra loonuitkering geven de umc's alle voor 2016 beschikbaar gekomen extra loonruimte nog datzelfde jaar door aan hun medewerkers.

2. Hoe hoog is de extra loonuitkering, hoe is die berekend en wat gebeurt er bij eerder vertrek?

De uitkering bedraagt omgerekend 1,1% van een bruto jaarsalaris (exclusief vakantie-uitkering, eindejaarsuitkering en overige toelagen) en wordt berekend over de som van salarissen die de medewerker in de periode 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016 heeft ontvangen. De uitkering zal geen invloed hebben op eventuele toelagen of andere arbeidsvoorwaarden. Wanneer u als medewerker in 2016 eerder uit dienst bent getreden, dan ontvangt u een uitkering van 1,1% over het salaris van de maanden die u wel in 2016 heeft gewerkt bij een umc.

3. Hoe en wanneer wordt deze extra loonuitkering zichtbaar op loonstrookjes?

De eenmalige uitkering zal afzonderlijk zichtbaar zijn op loonstrookjes over de maand december. Over de extra uitkering zullen werkgevers loonheffingen moeten afdragen en inhouden.

4. Verandert deze extra loonuitkering al bestaande salarisafspraken?

Nee, de eenmalige uitkering staat los van al bestaande salarisafspraken in de Cao umc 2015-2017.

5. Waarom is deze extra loonuitkering niet structureel? Wat gebeurt er in 2017?

De uitkering is eenmalig omdat nog niet bekend is hoeveel extra loonruimte na 2016 beschikbaar zal komen.

Het ABP moet nog bepalen wat er na 1 januari 2017 met de pensioenpremies gebeurt.

De rijksoverheid heeft voor 2017 een gedeeltelijke vergoeding toegezegd in het kader van haar loonruimteakkoord met ambtenarenvakbonden, maar niet voor de jaren daarna.

De umc's hebben de intentie om ook alle voor 2017 beschikbaar komende extra loonruimte volledig te gebruiken voor de beloning van medewerkers. Voor de periode daarna zal de beschikbare loonruimte worden bekeken in het kader van een nieuwe cao.

6. Is over deze eenmalige extra loonuitkering overlegd met de vakbonden?

Nee, de umc's hebben over deze extra uitkering helaas niet formeel kunnen overleggen met de vakbonden. Sinds voorjaar 2016 hebben zij de vakbonden herhaaldelijk uitgenodigd voor open en reëel overleg over het onderwerp, maar die zijn daar niet op ingegaan. De umc's hebben nu besloten om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen teneinde de impasse te doorbreken. De umc's gaan nu zonder zulk overleg tot uitkering over omdat zij het passend vinden om extra loonruimte voor 2016 daadwerkelijk ten goede te laten komen aan medewerkers met een dienstverband in dat jaar.

7. Hebben de vakbonden bezwaar tegen deze extra loonuitkering?

De vakbonden hebben van de umc's een structurele extra salarisverhoging van 1,4% gevraagd (bovenop de salarisverhoging waarmee zij in de Cao umc 2015-2017 akkoord gingen). Zij hebben zich beroepen op het 'loonruimteakkoord' dat zij in juli 2015 met het Rijk en een aantal ambtenarenwerkgevers (maar niet umc's) sloten. De vakbonden hebben gezegd dat zij ook de umc's aan dat loonruimteakkoord gebonden achten, en hebben de in juli 2015 voorziene (dus niet de werkelijke) pensioenpremiedaling omgerekend tot een structurele extra salarisverhoging van 1,4%.

8. Wat stond er in het 'loonruimteakkoord' tussen de vakbonden en het Rijk?

De bij het loonruimteakkoord betrokken partijen voorzagen onder meer dat ambtenarenwerkgevers vanaf januari 2016 2,4% minder ABP-premie zouden gaan betalen. Daarnaast zou voor vijf jaar geen herstelopslag worden geheven (ondanks deze afspraak heeft het ABP-bestuur vanaf 1 april 2016 wel een herstelopslag ingevoerd van 1,0%). In het akkoord spraken ze af om de beschikbaar komende extra loonruimte te bestemmen voor salarisverbetering.

9. Waren umc's bij het loonruimteakkoord betrokken?

Nee, de umc's waren niet bij de onderhandelingen over en niet bij de ondertekening van het loonruimteakkoord betrokken. De umc's hebben dat destijds ook direct duidelijk gemaakt. Eén dag voordat de vakbonden het loonruimteakkoord met het Rijk sloten, hadden dezelfde vakbonden definitieve salarisafspraken met de umc's gemaakt. In die Cao umc 2015-2017 gingen de vakbonden akkoord met een voortgaande salarisstijging die volgens de umc's verantwoord was binnen de financiële ruimte. Beide partijen zeiden toen tevreden te zijn over die afspraken.

10. Waarom gaan umc's niet akkoord met een extra structurele salarisverhoging van 1,4%?

Een half jaar nadat de vakbonden hun loonruimteakkoord sloten, bleek dat het ABP de pensioenpremies minder verlaagde dan vakbonden en Rijk in juli 2015 hadden voorzien. De werkgeverspremie daalde niet 2,4% maar 1,8%. Bovendien besloot het ABP vanaf 1 april 2016 voor in beginsel vijf jaar een aparte 'herstelopslag' van 1,0% te heffen. De premieverlaging gaf umc's in werkelijkheid dus minder extra loonruimte dan het loonruimteakkoord had voorzien.

De umc's hebben steeds de intentie gehad om alle beschikbare extra loonruimte volledig te gebruiken voor extra beloningen. De opbrengsten zijn echter lager uitgevallen dan de vakbonden in juli 2015 hadden voorzien.

In het belang van haar werknemers hebben de umc's bij minister Plasterk (Binnenlandse Zaken) nog wel om compensatie gevraagd voor de tegenvallende opbrengsten. Dit omdat werknemers in sommige andere ambtenarenssectoren ook zulke compensatie kregen. De minister zei aan umc's na lang aandringen voor 2016 en 2017 enige compensatie toe, maar die compensatie dekt de tegenvaller in de opbrengsten niet volledig. Uit de premievrijval in 2016 en de gedeeltelijke en tijdelijke compensatie over 2016 kan eind dit jaar een extra eenmalige uitkering worden gefinancierd van 1,1%.

11. Tot welke loonsverbetering hebben de umc's zich wel bereid getoond?

De umc's hebben steeds gezegd dat zij bereid waren de afspraak tussen vakbonden en Rijk in het loonruimteakkoord over te nemen voor zover daadwerkelijk extra loonruimte beschikbaar komt.

Alle beschikbare extra loonruimte willen zij, liefst na open en reëel overleg met de vakbonden, volledig omzetten in extra beloning van umc-medewerkers.

Extra salarisstijgingen zonder extra opbrengsten zouden voor umc's niet verantwoord zijn.

Ze zouden ten koste gaan van andere belangrijke uitgaven voor topreferente zorg, wetenschappelijk onderzoek en/of medisch onderwijs.

12. Doen discussies over de uitwerking van het loonruimteakkoord zich alleen voor bij umc's?

Nee, in enkele andere ambtenarenssectoren zijn vergelijkbare situaties opgetreden.

13. Klopt het dat de rechter in deze kwestie een uitspraak heeft gedaan?

Ja, dat klopt. In juli jl. vroegen de vakbonden in kort geding van de rechter om aan umc's een structurele extra salarisverhoging van 1,4% op te leggen, zonder 'open en reëel overleg'.

Op 3 augustus jl. wees de rechter dat verzoek af.

De umc's hebben betreurd dat de vakbonden de rechter inschakelden. Zij gaven en geven de voorkeur aan open en reëel overleg om gemeenschappelijke oplossingen te vinden.

14. Wat gebeurt er als de lopende Cao umc 2015-2017 alsnog wordt aangepast?

Mocht de lopende Cao umc 2015-2017 (looptijd 1 april 2015 tot 1 januari 2018) alsnog worden aangepast, dan zal rekening worden gehouden met de eenmalige uitkering van 1,1% die vanuit de umc's in december 2016 aan umc-medewerkers wordt verstrekt.
